

**ความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2**

Readiness and Operations in line of the Sufficiency Economy Philosophy at Educational Institutions under the Office of Songkhla Educational Zone 2

ปราณี กาลวงศ์ (Pranee Kalawong)¹

อุไร แฉล้ม (Aurai Chalam)²

อมลวรรณ วีระธรรมโม (Amonwan Weerathummo)³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (2) ศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา (3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัย คือครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษาของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามมี 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานศึกษาได้แก่ เพศ เขตพื้นที่และสถานศึกษา ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาจำนวน 22 ข้อ ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานของสถานศึกษา จำนวน 23 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าความสัมพันธ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า (1) ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ อยู่ในระดับดีส่วนความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานบริหารทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง (2) การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนการจัดระบบบริหารจัดการส่วนการดำเนินงาน ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงค่าเฉลี่ยต่ำสุด (3) ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทาง

¹มหาวิทยาลัย หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

²ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา : ประธานที่ปรึกษา

³อาจารย์ ดร. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ : กรรมการที่ปรึกษา

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ทั้ง 4 ด้านในระดับค่อนข้างสูง ($r = .63$) แต่ความสัมพันธ์ของความพร้อมสถานศึกษาแต่ละด้านกับ การดำเนินงานสถานศึกษาแต่ละด้านมีความสัมพันธ์ในภาพรวมระดับปานกลาง

คำสำคัญ : ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

Abstract

The three objectives of this research were (1) to study the readiness of educational institutions in line of the sufficiency economy philosophy, (2) to study the operations of educational institutions in line of the sufficiency economy philosophy, and (3) to study relations between the readiness and the operations at educational institutions under the Office of Songkhla Educational Zone 2 in line of the sufficiency economy philosophy.

The research sample, obtained by means of simple random sampling, consisted of 103 teachers who taught the sufficiency economy philosophy at educational institutions under the Office of Songkhla Educational Zone 2 in the 2551 academic year. The research instrument was a questionnaire comprising three parts: part one being a questionnaire about the respondent and the educational institution with reference to gender, educational zone, and educational institution; part two being a questionnaire with 22 items about the readiness of the educational institution; and part three being a questionnaire with 23 items about the operations of the educational institution. The data analysis involved values of percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient relations.

The research findings were as follows. (1) The overall readiness of the educational institutions under the Office of Songkhla Educational Zone 2 in line of the sufficiency economy philosophy was at a good level. When individual aspects were considered, it was found that the readiness of educational institutions with respect to academic affairs, personnel, and budgeting was at a good level, while the readiness in general administration was at a moderate level. (2) The overall operations of educational institutions as mentioned in line of the sufficiency economy philosophy was at a good level. By individual aspects, it was found that the aspect of development of sufficiency economy philosophy syllabus showed the highest means score, followed by the aspects of conduct of instruction and of organization of administrative system, while the lowest mean score belonged to the provision of atmosphere and environment of educational institution for sufficiency economy philosophy. (3) Regarding relation between the readiness and operating of edu-

cational institutions for sufficient economy philosophy said, it was found that as a whole there were relation important implily 4 inside rather high at the .01 level of statistical significance ($r = .63$) ; however, by considered their both individual aspects, they were related at a medium level.

Keywords : Sufficiency Economy Philosophy, the Office of Songkhla Educational Zone 2.

บทนำ

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมานานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดการวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและเมื่อภายหลังได้ทรงย้ำ แนวทางการแก้ไข เพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์และความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ได้ัญเชิญ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10. 2549 : ๓)

การศึกษาเป็นกระบวนการของการพัฒนาทักษะสังคม เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน สามารถพึ่งพาตนเองและพึ่งพาซึ่งกันและกัน รัฐบาลเน้นการส่งเสริม เรื่องคุณธรรมเป็นนโยบายหลักด้านสังคมส่งเสริมคุณธรรม กระทรวงศึกษาธิการจึงมีแผนยุทธศาสตร์และมีแผนปฏิบัติงานโครงการคุณธรรมนำความรู้โดยกำหนดยุทธศาสตร์พื้นฐาน 8 ประการที่ควรเร่งรัด คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี มีน้ำใจ และใช้โรงเรียนเป็นฐานในการสร้างเครือข่าย ครอบครัวและชุมชน จากสภาวการณ์

ในปัจจุบันปัญหาที่เกิดขึ้น เนื่องจากเยาวชนขาดคุณธรรมพื้นฐาน สถานศึกษาจึงควรหันมาให้ความสนใจ และสนับสนุนอย่างจริงจังในหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นในเรื่องของคุณธรรมซึ่งเป็นปัญหาเบื้องต้นในการพัฒนาคน การศึกษายุคใหม่มุ่งเน้นให้คุณธรรมนำความรู้เป็นสิ่งสำคัญการดำเนินงานขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา กระทรวงศึกษาธิการปี 2552 มีสถานศึกษาที่ผ่านเกณฑ์ประเมินเป็นสถานศึกษาด้านแบบดีเด่นที่สามารถนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนการสอนและบริหารจัดการที่เหมาะสม 135 แห่ง จากโรงเรียนที่ขอรับการประเมิน 385 แห่ง จากเดิมตั้งเป้าไว้ 80 แห่ง โดยเกณฑ์ประเมินความสำเร็จมี 4 ด้านพบว่าสถานศึกษาเข้มแข็งในการบริหารจัดการสถานศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นการพัฒนาบุคลากรสถานศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนตามลำดับ (จรรยาพร ธรณินทร์, มติชน: 2552)

นโยบายกระทรวงศึกษาธิการปี พ.ศ. 2550-2551 ได้นำนโยบายด้านสังคมโดยเฉพาะด้านการศึกษาที่มีการเร่งรัดการปฏิรูปการศึกษา โดยยึดคุณธรรมนำความรู้มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึงโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจ

พอเพียงสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานกำหนด เป็นนโยบายและเป้าหมายข้อที่ 1 เร่งรัดการ ปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ สร้างความตระหนักสำนึกในคุณค่าของปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี ตามวิถีประชาธิปไตย พัฒนาคนโดยใช้คุณธรรม เป็นพื้นฐานของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เชื่อมโยงกับความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังค่านิยมในการนำคุณธรรมเป็นหลักในการ ดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (กระทรวงศึกษาธิการ.2541: 1)

หลักการและความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ใน หมวด 1 มาตรา 6 ว่าด้วยการจัดการศึกษาต้อง เป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม มี จริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถ อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นองค์กร หลักในการจัดและส่งเสริมสนับสนุนการจัดการ ศึกษาขั้นพื้นฐานให้ประชากรวัยเรียนอย่างทั่วถึง มีคุณธรรมนำความรู้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มาตรฐานด้านผู้เรียนตามมาตรฐานที่ 1 ผู้เรียน มีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่ 2 ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มาตรฐานที่ 3 ผู้เรียน มีทักษะในการทำงานรักการทำงานสามารถ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพ สุจริตมาตรฐานที่ 10 ครูสามารถจัดการเรียน อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

มาตรฐานการบริหารและการจัดการมาตรฐานที่ 11 ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรมมีภาวะผู้นำ และมีความสามารถในการบริหารการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ตระหนัก ที่จะต้องพัฒนา นักเรียน เยาวชน บุคลากรในความรับผิดชอบให้มีความรู้ สามารถนำหลักการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ไปประยุกต์ใช้ในเกิดผลในทางปฏิบัติกับตนเอง ครอบครัวสังคมและประเทศชาติ โดยกำหนด เป้าหมายให้โรงเรียนทุกโรงเรียนจัดกิจกรรม การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงในกลุ่มสาระการ งานพื้นฐานอาชีพ สาระสังคมและวัฒนธรรม และหรือบูรณาการในสาระกลุ่มสาระอื่น ๆ ตามความเหมาะสมมีชิ้นงานหรือผลผลิตของ โรงเรียน ที่เกิดจากจินตนาการเรียนรู้ของ นักเรียนด้านเศรษฐกิจพอเพียง จัดนิทรรศการ ในระดับโรงเรียนหรือเครือข่าย และเขตพื้นที่ การศึกษา ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาในการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่ ปี 2550 เป็นต้นมา โรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติทั้งด้านการบริหาร และครูผู้สอน ยังขาดความเข้าใจในการบริหาร งานและการจัดการเรียนการสอนตามแนวทาง เศรษฐกิจพอเพียงตลอดจนหลักเกณฑ์และแนว ปฏิบัติ ในการวัดผลประเมินผล การใช้ความรู้ ความสามารถจากประสบการณ์ที่ศึกษาจาก สถานศึกษาอื่นหรือรูปแบบการศึกษาอื่นๆเท่าที่ ควรถึงแม้จะมีการประชุมชี้แจงแนวปฏิบัติ การ ให้ความรู้ด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการ นิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สงขลา เขต 2 ซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการนิเทศ ติดตามผล และประเมินผลด้านจัดการเรียน การสอน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. 2550 : 6)

สภาพปัจจุบันและปัญหาของโรงเรียน
ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
เกี่ยวกับการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบาย
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เน้นคุณธรรมนำ
ความรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ
ปฏิบัติ คือ ผู้บริหารและครูมีภาระโดยตรงใน
การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามนโยบาย ดังนั้นจึง
มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีความเข้าใจอย่าง
ถูกต้องชัดเจนตลอดจน การวิเคราะห์ ปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นสิ่งที่ยากและลึกซึ้ง
เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและ
การนำแนวทางขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงสู่การปฏิบัติทั้งผู้บริหาร ครูผู้สอน
ผู้ปกครองนักเรียนและชุมชน จะต้องร่วมกัน
ขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบายเพื่อลด
ปัญหาของนักเรียนด้านพฤติกรรม คุณธรรม
เช่น ด้านขาดระเบียบวินัย ไม่มีความรับผิดชอบ
ใช้สิ่งของฟุ่มเฟือยขาดเหตุผล ใช้จ่ายตามใจ
ตนเองการเลือกรับประทานอาหารไม่มีประโยชน์
ติดเกมออนไลน์ ขาดการต่อเนื่อง ในการติดตาม
พฤติกรรมระหว่างโรงเรียนและบ้าน ผู้ปกครอง
ไม่มีเวลาเนื่องจากต้องทำงานหาเงินเพื่อเลี้ยง
ครอบครัว ตลอดจนการเรียนการสอนของครู
ยังขาดเทคนิควิธีการสอนและยังไม่เข้าใจ คำว่า
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชัดเจน เอกสาร
ประกอบการเรียนรู้มีไม่ทั่วถึง ขาดความตระหนัก
และไม่เห็นความสำคัญ การจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนที่บูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้
ทุกสาระการเรียนรู้สู่การปฏิบัติให้เกิดผลต่อ
ผู้เรียนอย่างสูงสุดโดยเฉพาะ การปลูกฝัง
คุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็ก ตั้งแต่ระดับประถม
ศึกษาเพื่อให้ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความเข้าใจ
สามารถจัดการเรียนรู้ตามแนวทางของเศรษฐกิจ
พอเพียงได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถ

ปลูกฝังให้นักเรียนรู้จักการใช้ชีวิตที่พอเพียง ฝึก
การอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ
แบ่งปัน มีคุณธรรมนำความรู้ตามแนวทางขับเคลื่อน
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและการดำเนินงานตาม
โครงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอ
เพียงสู่การปฏิบัติของสถานศึกษา ตามนโยบาย
ด้านสังคมเน้นคุณธรรมนำความรู้ นั้น มีความ
จำเป็นที่จะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้อง
ต่าง ๆ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถดำเนินงาน
ได้ตามเป้าหมายบรรลุวัตถุประสงค์ เพื่อสร้าง
ความเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข มีคุณลักษณะ
ดีในการดำรงชีวิตในสังคมความพอเพียงตาม
นโยบายของรัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ
เน้นเรื่องคุณธรรมนำความรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาสงขลาเขต 2. 2550: 9)

ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับ
ความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทาง
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาสงขลา เขต 2 ด้วยการศึกษาคความ
พร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา ศึกษาความ
สัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงาน
ของสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้
เป็นแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตาม
แนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถาน
ศึกษาและเป็นประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย
และแผนปฏิบัติงานให้เหมาะสมต่อสถานศึกษา
และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2
ต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความพร้อมของสถาน
ศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตาม

ความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

2. เพื่อศึกษาการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมของสถานศึกษาและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2

วิธีดำเนินการ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายงานเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 148 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 148 โรงเรียน จำแนกเป็นอำเภอ 5 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอกลองหอยโข่ง อำเภอบางกล่ำ อำเภอกวนเนียง อำเภอรัตนบุรี และอำเภอหาดใหญ่ และจำแนกโรงเรียนเป็น 3 ขนาด คือ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ตามจำนวนขนาดของโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ครูผู้สอนที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนของรัฐ ที่ได้รับมอบหมายงานเศรษฐกิจพอเพียงในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ประจำปีการศึกษา 2551 จำนวน 103 คน ด้วยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและสถานศึกษามีลักษณะ

เป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) เพื่อสอบถามเกี่ยวกับ เพศ เขตพื้นที่และขนาดโรงเรียน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) จำนวน 22 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้ 4 องค์ประกอบ คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไป

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแบบลิเคิร์ต (Likert's Scale) จำนวน 23 ข้อ ซึ่งสร้างขึ้นภายใต้ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ การจัดการระบบบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามมีทั้งสิ้น จำนวน 103 คนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย โรงเรียนตั้งอยู่เขตพื้นที่อำเภอกลองหอยโข่ง บางกล่ำ กวนเนียงรัตภูมิและหาดใหญ่ ประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็ก กลางและขนาดใหญ่

2. ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานวิชาการพบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับความพร้อมสูงสุด คือมีกิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียน การสอนชัดเจน รองลงมาคือส่งเสริมให้บุคลากรแสวงหาความรู้ และดำเนินการตามแผนงานหรือโครงการด้านวิชาการที่ส่งเสริมการ บูรณาการสู่การเรียน การสอน

2.2 ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานบุคลากร พบว่าในภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับความพร้อมสูงสุด คือการประชุมชี้แจงครูบุคลากรและชุมชนเพื่อสร้างความเข้าใจหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงรองลงมาคือส่งเสริมบุคลากรแสวงหาความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงอย่างสม่ำเสมอและจัดกิจกรรมส่งเสริมการดำเนินชีวิตและปฏิบัติภาระหน้าที่ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงแก่บุคลากรของสถานศึกษา

2.3 ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานงบประมาณพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับความพร้อมสูงสุด คือ ดำเนินตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือการนำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาและจัดตั้งงบประมาณเพื่อรองรับแผนปฏิบัติงานของสถานศึกษาด้านเศรษฐกิจพอเพียง

2.4 ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานบริหารทั่วไปพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีระดับความพร้อมสูงสุด คือ การประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อการเป็นอยู่อย่างพอเพียง รองลงมาคือ นิเทศติดตามส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในการนำแนวทางเศรษฐกิจ

พอเพียงไปปฏิบัติจริงและจัดหา จัดทำคู่มือเอกสารคำแนะนำในการดำเนินงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

2.5 ความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพร้อมสถานศึกษาด้านงานวิชาการงานบุคลากร งานงบประมาณอยู่ในระดับดี ส่วนความพร้อมของสถานศึกษาด้านงานบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

3. การดำเนินของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

3.1 การดำเนินงานของสถานศึกษาด้านจัดระบบบริหารจัดการพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับการดำเนินงานด้านจัดระบบบริหารจัดการสูงสุดสามลำดับแรกคือจัดระบบการบริหารจัดการของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงชัดเจน รองลงมาคือนำนโยบายแผนงานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการปฏิบัติของสถานและนิเทศติดตามผลเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.2 การดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรพบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการพัฒนาหลักสูตรสูงสุดสามลำดับแรก คือ จัดหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมคุณธรรมด้านต่าง ๆ เช่น การออม การประหยัด ความขยัน ฯลฯตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อจัดการเรียนการสอนและมุ่งเน้น

การจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียง

3.3 การดำเนินงานของสถานศึกษาด้านจัดการเรียนการสอนพบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับดี โดยมีระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านจัดการเรียนการสอนสูงสุดสามลำดับแรกคือ จัดการเรียนการสอนบูรณาการสอดแทรกวิถีชีวิตคุณธรรมเศรษฐกิจพอเพียงทุกสาระ รองลงมา คือจัดกิจกรรมการนำคุณธรรมด้านเศรษฐกิจพอเพียงและรายงานผลการประเมินและนำมาปรับปรุงพัฒนาผู้เรียนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการด้านเศรษฐกิจพอเพียง

3.4 การดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี โดยมีระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาสูงสุดสามลำดับแรก คือ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมเอื้อส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง รองลงมาคือกำหนดระเบียบธรรมเนียมปฏิบัติของสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างของบุคลากรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และจัดบรรยากาศส่งเสริมสภาพแวดล้อมเป็นแบบอย่างด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับโรงเรียนใกล้เคียงและชุมชน

3.5 การดำเนินของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับดีโดยมีระดับการดำเนินงานด้านการพัฒนาหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการจัดการเรียนการสอน การจัดระบบบริหารจัดการ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

4. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยแยกเป็นรายด้านดังนี้

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมสถานศึกษางานวิชาการและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวม พบว่ามีความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้ง 4 ด้านเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานด้านจัดระบบบริหารจัดการมีความสัมพันธ์สูงสุด ส่วนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมสถานศึกษางานบุคลากรและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.01 ทั้ง 4 ด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การดำเนินงานด้านจัดระบบบริหารจัดการมีค่าความสัมพันธ์ สูงสุดส่วนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมสถานศึกษางานงบประมาณและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับค่อนข้างต่ำอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้ง 4 ด้านพบว่า การดำเนิน

งานจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีค่าความสัมพันธ์สูงสุดส่วนจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมสถานศึกษางานบริหารทั่วไปและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 โดยภาพรวมพบว่ามีค่าความสัมพันธ์ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้ง 4 ด้านพบว่า การดำเนินงานด้านการจัดระบบบริหารจัดการ มีค่าความสัมพันธ์สูงสุดส่วนบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีความสัมพันธ์น้อยที่สุด

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาเกี่ยวกับความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 มีประเด็นนำอภิปรายดังนี้

1. ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

ความพร้อมของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าความพร้อมงานวิชาการงานบุคลากรและงานงบประมาณค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับเสาวลักษณ์ มาพร (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องความพร้อมในการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปจัดการศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 2 พบว่าความพร้อมในการปฏิบัติอยู่ใน

ระดับมากแต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน การติดตามผลที่ส่งเสริมกิจกรรมด้านวิชาการปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การเรียนการสอนและการนำผล การติดตามไปพัฒนา กิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการสู่การเรียนการสอนความพร้อมในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการประเมินผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่องแต่ไม่สอดคล้องกับสัญญาอภิบาลกุล และเรณู คุปต์ชัยเอียร. (2548: 311-312) ศึกษากระบวนการบริหารงานใน 4 ด้านคือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารบุคคลและการบริหารทั่วไป พบว่าด้านการบริหารงานบุคคล มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย ดังนั้นการบริหารงานด้านบุคลากรให้มีความพร้อมสถานศึกษา ควรสร้างความตระหนักและสร้างความเข้าใจหลักแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับครู บุคลากร และชุมชนด้วยข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ สื่อสิ่งพิมพ์ตลอดจนการเชิญวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิให้ความรู้ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายโรงเรียนต้นแบบเพื่อ ศึกษาแนวทางกิจกรรมปฏิบัติร่วมกันเพื่อสนับสนุนให้ครูบุคลากรและชุมชนได้รับการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนด้านปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่หลากหลาย

ผลการวิจัยพบว่า ความพร้อมงานบริหารทั่วไปโดยภาพรวมพบว่ามีความพร้อมระดับปานกลางอาจเนื่องมาจากว่า สถานศึกษาขาดความตระหนักในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติอย่างจริงจังในสถานศึกษา และควรมีแผนการปฏิบัติงานร่วมกับชุมชนด้านเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาชัดเจนตลอดจนจัดให้มีการเผยแพร่ผลงานโดยการจัดนิทรรศการร่วมกันในระดับ

โรงเรียนเครือข่ายและเขตพื้นที่การศึกษาดังนั้น ผู้บริหารควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ประชาชนในท้องถิ่น ภาคเอกชน โดยมีเป้าหมายให้จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนและท้องถิ่นสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงความสมานฉันท์สันติวิธีวิถีชีวิตประชาธิปไตยพัฒนาโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้เป้าหมายให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังค่านิยมในการนำคุณธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

2. การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

การดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี การดำเนินงานการพัฒนาหลักสูตรค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการดำเนินงานด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ผลการวิจัยพบว่าสถานศึกษาสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีโดยเฉพาะการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเอื้อส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ส่วนการจัดทำโครงการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด สอดคล้องกับสรสิทธิ์ พรรณวงศ์ (2551: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านหลักสูตรกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินการ

โดยบูรณาการความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกช่วงชั้นโดยเน้นการปฏิบัติ การดำเนินงานด้านการจัดระบบบริหารจัดการของสถานศึกษา การดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี

ผลการวิจัยพบว่า การดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลาเขต 2 ด้านการจัดระบบบริหารจัดการโดยภาพรวมอยู่ในระดับดีแต่มีบางประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินงานบริหารจัดการตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงดังนั้นสถานศึกษาควรมีการจัดระบบบริหารสถานศึกษาชัดเจนมีโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษาสามารถตรวจสอบได้

การพัฒนาหลักสูตรโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับดี พิจารณาเป็นรายด้านพบว่าค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือการกำหนดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาด้านเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดประชุมบุคลากรเพื่อชี้แจงแนวทางจัดหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ส่วนการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับดี และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในข้อที่ว่า การพัฒนาทักษะกระบวนการคิดวิเคราะห์การจัดการเผชิญสถานการณ์ การแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ค่าเฉลี่ยต่ำสุด อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนไม่ได้เน้นกิจกรรมการคิดวิเคราะห์กับสถานการณ์จริง เนื่องจากการเรียนการสอนเน้นวิชาการเพื่อให้สาระหลักมีคะแนนสูงเป็นที่ยอมรับของผู้บริหาร จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนการคิดวิเคราะห์ด้านเศรษฐกิจพอเพียงไม่ชัดเจน ควรมีการตรวจสอบประเมินผลกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ส่วนการดำเนินงานด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมโดยภาพรวม อยู่ในระดับดีเมื่อพิจารณาแต่ละรายการพบว่าค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลางคือจัดทำโครงการส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงดั่งนั้นสถานศึกษา ควรเน้นการปลูกฝังปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เด็กและเยาวชนไทยผ่านระบบการศึกษา เป็นมิติใหม่ ที่ทุกฝ่ายควรให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ไม่ควรปล่อยให้เป็นเพียงกระแสแค่ชั่วระยะเวลาหนึ่งแล้วเลือนหายไปสิ่งที่ควรทำควบคู่กันไป คือ การสร้างจิตสำนึกร่วมกันในการดำเนินการตามปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา อันจะทำให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จ ได้ตามเป้าหมายที่วางไว้

3. ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า

ความพร้อมของสถานศึกษา 4 ด้าน คืองานวิชาการ งานบุคลากร งานงบประมาณ และงานบริหารทั่วไปมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของสถานศึกษาด้านการจัดระบบบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาพบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันในระดับค่อนข้างสูงอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ทั้ง 4 ด้าน เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ความพร้อมงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานในภาพรวม ทั้ง 4 ด้านในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสถานศึกษาจัดการเรียนการสอนกิจกรรมการนำคุณธรรมสู่การเรียนการสอนตลอดจนการนำไป

ปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันตลอดจนการประเมินผลที่หลากหลายไม่สอดคล้องกับชีวิตประจำวัน ไม่เน้นการปฏิบัติจริง

ความพร้อมงานบุคลากรมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ด้าน มีความสัมพันธ์โดยภาพรวมในระดับปานกลางกับการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรอาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการติดตามผลกิจกรรมทางวิชาการไปใช้อย่างจริงจังและการนำผลการติดตามไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอและควรจัดหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนจนเป็นนิสัยนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เช่นความขยัน อดทน ความเพียรพยายามทำงานให้สำเร็จปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต ส่วนความพร้อมงานบุคลากรพบว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนสูงสุด เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการบริหารตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ส่วนงานบริหารงบประมาณพบว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานโดยภาพรวม ทั้ง 4 ด้านในระดับค่อนข้างต่ำ เนื่องจากว่าสถานศึกษาจัดสรรงบประมาณไม่ชัดเจนส่วนความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมงานบริหารทั่วไปพบว่ามีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานด้านการจัดระบบบริหารจัดการสูงสุด อาจเนื่องมาจากงานบริหารทั่วไปสถานศึกษามีการจัดระบบการบริหารจัดการ ปรับโครงสร้างการบริหารสอดคล้องกับ

แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมีการนำนโยบายแผนงานเพื่อปฏิบัติแต่มีความสัมพันธ์ค่อนข้างต่ำกับการดำเนินงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศภายในสถานศึกษาอาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขาดการวิเคราะห์สภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติจริงขาดการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้หรือพอเพียงอย่างจริงจังควรจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมที่สอดคล้องกับเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน สถานศึกษาควรจัดทำโครงการส่งเสริมการดำเนินชีวิตการใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและควรจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้เป็นแบบอย่างด้านเศรษฐกิจพอเพียงให้กับโรงเรียนใกล้เคียง

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผลการวิจัยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสามารถนำไปเป็นข้อมูลการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความพร้อมของสถานศึกษาในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาผู้บริหารเข้าใจถึงความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาส่งผลถึงครูมีความเข้าใจงานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพิ่มขึ้นทำให้เกิดความสำเร็จ สถานศึกษาและบุคลากร

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2 พบประเด็นข้อเสนอแนะที่สำคัญและน่าจะเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านความพร้อมของสถานศึกษาด้านวิชาการสถานศึกษาควรมีการติดตามผลตามแผนงานวิชาการส่งเสริมบูรณาการสู่การเรียนการสอนและนำไปพัฒนาเพิ่มมากขึ้น ส่วนงานงบประมาณควรมีการจัดตั้งงบประมาณรองรับการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจนสอดคล้องกับภารกิจโครงการ

1.2 การดำเนินงานของสถานศึกษา ด้านจัดระบบบริหารจัดการควรปรับโครงสร้างและกระบวนการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรและการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาส่งผลการศึกษาปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมและการดำเนินงานสถานศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาครู สำนักงานเขตพื้นที่ควรศึกษาความพร้อมให้เหมาะสมสัมพันธ์กับการดำเนินงานตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษางานก็จะมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาความพร้อมและการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามความคิดเห็นของครูผู้สอนด้านอื่น ๆ ที่หลากหลายต่อไป

2.2 ควรศึกษาวิจัยการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงในด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- จรวยพร ธรณินทร์. 2551. มติชนออนไลน์. เข้าถึงเมื่อ 18 มกราคม 2551 จาก <http://www.matichon.co.th>.
- ชญญา อภิปาลกุล และ เรณู คุปต์ขเรียร, 2548. การพัฒนากระบวนการบริหารงานในรูปคณะกรรมการในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. การวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2546.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. 2551. เอกสารประกอบการประชุม. ห้องประชุมโรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสงขลา เขต 2. 2552. เอกสารประกอบการประชุม. ห้องประชุม โรงเรียนหาดใหญ่วิทยาลัย 2.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2550. วารสารวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ.ปีที่ 10 ฉบับที่ 4 ตุลาคม - ธันวาคม. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้ำของ สกสค.
- สรสิทธิ์ พรณวงศ์. 2551. บทคัดย่อ. การบริหารจัดการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนนาหว้าพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. ค้นวันที่ 15 มกราคม 2552 จาก <http://thesis.tiac.or>.